

Χριστουγεννιάτικα έθιμα

από τους μαθητές της Γ και Δ τάξης

Οι καλικάντζαροι

Οι καλικάντζαροι είναι μικρά ξωτικά με πόδια τράγου, μακριά και μυτερή ουρά. Εμφανίζονταν το τελευταίο 12ήμερο των γιορτών από τα Χριστούγεννα μέχρι τα Φώτα. Οι Καλικάντζαροι μεθούν τις γιορτές και κάνουν ζημιές. Έρχονται στη γη αυτές τις μέρες και μετά φεύγουν. Σύμφωνα με την παράδοση οι καλικάντζαροι μένουν κάτω από τη γη, και καταστρέφουν το δέντρο που στηρίζει τη γη. Ο λόγος που ανεβαίνουν στη πάνω είναι γιατί τα Χριστούγεννα που γεννιέται ο Χριστός και μέχρι τα Θεοφάνεια είναι αβάπτιστος οπότε με τη βάφτισή του ξορκίζεται το κακό και τα καλικαντζαράκια επιστρέφουν κάτω από τη γη.

Μαρία

Τα γλυκά των Χριστουγέννων - Βασιλόπιτα

Το Χριστούγεννα φτιάχνουμε, ξεροτίγανα, κουραμπιέδες, μελομακάρονα, βασιλόπιτα ένα κέικ που έχει μέσα ένα φλουρί που όποιος το βρει θα έχει καλή τύχη όλο το χρόνο. Την κόβουμε την πρώτη μέρα του έτους, του Αγίου Βασιλείου.

Μιχάλης
Δανάη

Το δέντρο

Τα Χριστούγεννα στολίζουμε το χριστουγεννιάτικο δέντρο με φωτάκια και διάφορα χριστουγεννιάτικα στολίδια. Από κάτω βάζουμε τα δώρα που τα μέλη της οικογένειας θα ανταλλάξουν τη μέρα της Πρωτοχρονιάς αλλά και το μέρους που θα αφήσει ο Άι Βασίλης τα δώρα των παιδιών.

Στολίδια Αστρακών

Δίπλα στην Αγία Μαρίνα στους Αστρακούς, βρίσκεται ένα μεγάλο πεύκο. Τα παιδιά πηγαίνουν στο πεύκο σκαρφάλωναν και μάζευαν κουκουνάρια και με αυτό στόλιζαν το χριστουγεννιάτικο δέντρο τους.

Ειρήνη

Τα κάλαντα

Δύο ή περισσότερα παιδιά παραμονή των Χριστουγέννων γυρνάνε στους δρόμους του χωριού και λένε τα κάλαντα. Τα συνοδεύουν με το τρίγωνο, κιθάρες, ακορντεόν, λύρες ή φουσαρμόνικες.

Μιχαήλ - Μιχάλης

Το ποδαρικό

Σημαίνει το πρώτο άτομα που θα μπει στο σπίτι. Πολλοί άνθρωποι είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί ακόμα και σήμερα ποιος θα κάνει ποδαρικό στο σπίτι τους.

Έτσι από την παραμονή λένε σε κάποιο δικό τους άνθρωπο, που τον θεωρούν καλότυχο και γουρλή, να έρθει την Πρωτοχρονιά να τους κάνει ποδαρικό.

Η πέτρα

Το πρωί της Πρωτοχρονιάς με το που χτυπούσε η καμπάνα στις 5:00 το πρωί κάθε οικογένεια έβαζε μια πέτρα στο σπίτι της κι ένα παιδί της οικογένειας καθόταν πάνω της κι έλεγε: Κλου Κλου στα ορνίθια μας! Καλή χρονιά στα σπίτια μας, παράδες στα σακούλια μας!

Άγγελος

Το χριστόψωμο.

Είναι ένα γλυκό ψωμί με σχήμα κουλούρας που το στολίζουμε με ζυμαρένια στολίδια σε σχήματα ζώων, πουλιών, φύλλων και λουλουδιών. Έχει ένα σταυρό και στη μέση ένα καρύδι ή ένα αυγό που συμβολίζει τη γονιμότητα. Η παράδοση θέλει όταν το ζυμώνουν να τραγουδάνε: “Ο Χριστός γεννιέται, το φως ανεβαίνει, το προζύμι για να γένει”.

Την ημέρα των Χριστουγέννων σταυρώνουμε το χριστόψωμο, το κόβουμε και το μοιράζουμε σε όσους βρίσκονται στο τραπέζι.

Κωνσταντίνα, Κωνσταντίνα

Η μπουγάτσα

Οι κάτοικοι του ν. Ηρακλείου συνηθίζουν να ατρώνε μπουγάτσα την πρώτη μέρα του σρόνου με ζάχαρη και κανέλα από πάνω. Ο συμβολισμός της είναι ότι τρως την πρώτη γλυκιάα γεύση του χρόνου.

Μιχαήλ

Το αναμμένο πουρνάρι

Όταν γεννήθηκε ο Χριστός και πήγαν οι βοσκοί να τον προσκυνήσουν ήταν νύχτα. Έτσι βρήκαν κάπου ένα ξερό πουρνάρι και έκοψαν τα κλαδιά του. Τους έβαλαν φωτιά και γέμισε το βουνό με φωτιές και τριξίματα, Από τότε στα χωριά της Άρτας όποιος πάει σ' ένα σπίτι για να πει τα “χρόνια πολλά” κρατά ένα πουρνάρι ή κλαδί ή οτιδήποτε άλλο καίγεται. Το ανάβουν στο δρόμο κι έτσι γεμίζουν με φως τα σκοτεινά δρομάκια των χωριών

Ευαγγελία

Χοιροφάγια

Τα παλιά χρόνια όταν δεν υπήρχαν καλοριφέρ αλλά μόνο τα τζάκια, όπου εκεί μαγείρευαν. Κάθε οικογένεια μεγάλωνε όλο το χρόνο ένα ή περισσότερα γουρουνάκια. Στο Θέρισσο, στους Ασίτες και στη Μυρτιά τα έσφαζαν παραμονές των Χριστουγέννων ενώ στους Αστρακούς ή στο Αλάγνι τα έσφαζαν την ημέρα του Αγίου Σπυρίδωνα.

Τα κρεμούσαν στο σπίτι τους και έκαναν λουκάνικα, δηλαδή γέμιζαν τα εντεράκια με κομματάκια κρέας και κιμά, τον οποίο τον είχαν βάλει στο ξύδι και στο αλάτι για 2 μέρες. Πρώτα τα άφηναν να στεγνώσουν και μετά τα κάπνιζαν στο τζάκι στο οποίο κέγανε ξύλο πεύκου.

Έψηναν κρέας και τα έβαζαν στα κουρούπια.
Φτιάχνανε τσίλιο από το κεφαλάκι, τα ποδαράκια και λίγο
κρεατάκι. Προσθέτανε και πολλά μπαχαρικά.
Άλλα κομμάτια τα κάνανε μπριζόλες, χοιρομέρι και τσιλαδιά για να
περάσουν το χειμώνα.
Το κρέας που δεν μπορούσαν να συντηρήσουν καθώς δεν υπήρχαν
ψυγείο γινόταν η αφορμή να κάνουν πολλές παρέες.
Πήγαιναν λοιπόν από το ένα σπίτι στο άλλο και κάνανε παρέες και
περνούσαν ωραία!

Αμαλία, Μιχαέλα, Άγγελος, Μαρία

Καλά Χριστουγεννα

